

VALTAKUNNANSYÖTTÄJÄNVIRASTO
 Apulaisvaltakunnansyyttäjä Raija Toiviainen
 Ylitarkastaja Maija Kähkönen

PÄÄTÖS 17/465
esitutinnan rajoittamisesta
 Asianro
 20.6.2017 E 17/351

Lintulahdenkuja 4
 00530 HELSINKI
 Puhelin 029 562 0800 Fax 029 562 0888

Rikoksesta epäilty PEDERSEN JAANA
 10.09.1966

Epäillyt rikokset KIIHOTTAMINEN KANSANRYHMÄÄ VASTAAN
 19.9.2015 LOHJA
 5530/R/0037924/15.
 Rikoslaki 11 luku 10 §

Syyttäjän päätös Päättän, että esitutkinta lopetetaan.

Perustelut Tutkinnanjohtaja Sami Kari on 02.06.2017 esittänyt, että esitutkinta asiassa lopetetaan.

KRP:lle oli tullut anonyymi tutkintapyyntö, onko Jaana Pedersen syyllistynyt rikoslain 11 luvun 10 §:n mukaiseen kiihottamiseen kansanryhmää vastaan tai sen törkeään tekemiseen.

Mitä Vittua (MV??!!-lehti) -nimisessä verkkojulkaisussa oli 19.9.2015 julkaistu artikkeli otsikolla "Lakimies: Suomen tyhmin hallitus toteuttaa Suomen islamisaatiota ja miehitystä." Artikkelin kirjoittajaksi oli merkitty Jaana Pedersen, Lakimies, OTK. Tutkintapyyntöön mukaan artikkeli oli kohdistettu poliitikkojen lisäksi maahanmuuttajiin, joista ryhminä oli mainittu muslimit, somalit, irakilaiset ja syyrialaiset. Lisäksi poliisia oli pyydetty tutkimaan, ovatko kyseisen myös Facebookissa jaetun artikkelin perään muodostuneeseen keskusteluun osallistuneet syyllistyneet em. rikoksiin.

Asiasta oli kirjattu tutkintailmoitus poliisin Patja -järjestelmään kiihottaminen kansanryhmää vastaan -nimikkeellä numerolla 5530/R/37924. Tekopaikaksi oli merkitty Pedersenin kotipaikka Lohja.

Esitutkinnassa aineistoon tutustuttaessa ilmeni, että Pedersenin kirjoittamassa artikkelissa "Lakimies: Suomen tyhmin hallitus toteuttaa Suomen islamisaatiota ja miehitystä" kritisoidaan Suomen hallitusta ja nimeltä mainiten eräitä sen ministereitä ja heidän toimiaan ja lausumiaan pakolais- ja maahanmuuttokysymyksessä. Artikkelissa mm. todetaan,

että hallitus on toiminnallaan aiheuttanut maalle vahinkoa ja luetellaan joitakin rikosnimikkeitä, joihin em. ministerit ovat kirjoittajan mukaan toimessaan syyllistyneet. Lisäksi artikkelissa mainitaan eri uskonnollisiin ja kansallisiin ryhmiin kuuluvia henkilöitä joissakin esimerkinomaisissa tapauksissa.

Tutkinnanjohtaja Kari on esittänyt, että esitutkinta lopetetaan artikkelin kirjoittajan Jaana Pedersenin osalta esitutkintalain 3 luvun 10 § 2 momentin nojalla ei rikosta -perusteella. Myöskään tärkeä yleinen tai yksityinen etu ei vaadi esitutkinnan jatkamista.

Kiihottamista kansanryhmää vastaan koskevassa säännöksessä säädetään rangaistavaksi muun ohella kansallista, etnistä, rodullista tai uskonnollista ryhmää panettelevien tai solvaavien lausuntojen levittäminen yleisön keskuuteen.

Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuutta koskevan yleissopimuksen lisäpöytäkirjaan liittyvässä hallituksen esityksessä (HE 317/2010 s. 28) todetaan, että maahanmuuttajia voidaan pitää säännöksen tarkoittamana ryhmänä, vaikka ryhmää määritteleviä perusteita voi olla useita ja myös muita, kuin laissa nimenomaisesti mainittuja. Siten maahanmuuttajia yleisesti uhkaava, panetteleva tai solvaava kirjoitus voi täyttää kiihottaminen kansanryhmää vastaan -rikoksen tunnusmerkistön.

Nyt kyseessä olevan kirjoituksen on kuitenkin katsottava kohdistuvan hallitukseen, eräisiin sen ministereihin ja heidän maahantulopolitiikkaansa. Hallituksen ja sen ministereiden arvostelu, ei kärjistetyksiään esitettynä, ole kriminalisoitua. Vaikka jutun kirjoitusasu on pidettävä räikeänä ja hyvän maun vastaisena, on varsin todennäköistä, että mikäli asia saatettaisiin artikkelin kirjoittajan osalta syyteharkintaan, syyttäjä tulisi tekemään asiassa syyttämättäjäntämis päätöksen ei rikosta -perusteella.

Syyttäjän päätös:

Sananvapauden rajoittamiseen tulee suhtautua pidättyvästi silloin, kun kysymys on poliittista tai muuta yleistä mielenkiintoa omaavasta keskustelusta. Maahanmuutto oli artikkelin julkaisuhetkellä ja on edelleenkin, Suomessa merkittävä yhteiskuntapoliittinen keskustelua herättävä teema. Koska kyseessä olevan artikkelin olennaisena sisältönä on nimenomaan kolmen ministerin, koko hallituksen ja sen harjoittaman maahanmuuttopolitiikan kritisointi, katson, ettei kirjoitus sen kärkevyydestään ja provokatiivisuudestaan huolimatta ylitä niitä verrattain laajoja rajoja, jotka sananvapaudella on tämän kaltaisissa aiheissa.

Pedersenin kirjoituksen ei myöskään voida katsoa sisältävän kaikkiin maahanmuuttajiin yleisesti kohdistuvia ilmaisuja, jotka olisivat

kiihottamissäännöksessä edellytetyin tavoin uhkaavia, solvaavia tai panettelevia. Kirjoituksessa puhutaan maahanmuuttajista ja heidän motiiveistaan tulla Suomeen ja käsityksestä, että maahanmuuttajia kohdeltaisiin jotenkin paremmin kuin kantasuomalaisia. Näiden käsitysten ja tulkintojen julkilausuminen riippumatta siitä, pitävätkö ne tosiasiallisesti täysin paikkaansa, voidaan katsoa kuuluvan sananvapauden piiriin yhteiskunnallisesti merkittävässä asiassa.

Näillä ja tutkinnanjohtajan esittämien perusteiden katson, ettei yllä mainittu maahanmuuttoa ja hallitusta koskeva kirjoitus täytä rikoksen tunnusmerkistöä ja jo suoritettujen esitutkintatoimenpiteiden perusteella on varsin todennäköistä, että mikäli esitutkintaa jatkettaisiin ja asia saatettaisiin syyteharkintaan, tulisin tekemään asiassa syyttämättäjäättämisspätöksen ei rikosta -perusteella.

Lainkohdat

Esitutkintalaki 3 luku 10 § 2 mom.

Allekirjoitus

Apulaisvaltakunnansyyttäjä

Raija Toiviainen

Ylitarkastaja

Maija Kähkönen

Jakelu

Rikoksesta epäilty
Poliisi
Kihlakunnansyyttäjä Jenni Korvenmaa

ASIANOSAISILLE TIEDOKSI

1. Tämä päätös ei sisällä kannanottoa siihen, onko rikoksesta epäilty syylistynyt päätöksessä mainittuun epäiltyyn rikokseen.
2. Tämä päätös ei vapauta rikoksesta epäiltyä mahdollisesta vahingonkorvausvelvollisuudesta.
3. Asianomistajalla on tämän päätöksen tekemisen jälkeen oikeus käyttää omaa syyteoikeuttaan.
4. Syyttäjä päättää esitutkinnan jatkamisesta, jos siihen asiassa ilmenneiden uusien seikkojen vuoksi on perusteltua syytä.

Esitutkintalaki 3 luku 10 § Esitutkinnan rajoittaminen

Syyttäjä voi tutkinnanjohtajan esityksestä päättää, ettei esitutkintaa toimiteta tai että se lopetetaan, jos syyttäjä oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 7 tai 8 §:n taikka muun vastaavan lainkohdan nojalla tulisi jättämään syytteen nostamatta eikä tärkeä yleinen tai yksityinen etu vaadi syytteen nostamista.

Syyttäjä voi tutkinnanjohtajan esityksestä myös päättää, että esitutkinta lopetetaan, jos tutkinnan jatkamisesta aiheutuvat kustannukset olisivat selvässä epäsuhteessa tutkittavana olevan asian laatuun ja siitä mahdollisesti odotettavaan seuraamukseen tai jos jo suoritettujen esitutkintatoimenpiteiden perusteella on varsin todennäköistä, että syyttäjä tulisi jättämään syytteen nostamatta muulla kuin 1 momentissa mainitulla perusteella. Esitutkinnan lopettaminen edellyttää lisäksi, ettei tärkeä yleinen tai yksityinen etu vaadi esitutkinnan jatkamista.

Esitutkinta on 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa aloitettava uudelleen, jos siihen asiassa ilmenneiden uusien seikkojen vuoksi on perusteltua syytä.